dosarul nr.2-767/2024 /2-24095919-26-2-26082024/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

07 noiembrie 2024 orașul Rîșcani

Judecătorul Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani Maria ADOMNIȚA

soluționând cauza civilă la cererea cu valoare redusă înaintată de reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, reprezentată de avocatul Victor Rusu, împotriva pârâților Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa privind încasarea împrumutului în mărime de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) lei, a dobânzii contractuale în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și a penalități în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de credit ***** din 23 mai 2022 și a cheltuielilor de judecată,

având în vedere că, la 04 septembrie 2024 pârâtului Maxim Glavan i-a fost înmânată cererea cu valoare redusă cu înscrisurile anexate, fapt confirmat prin aviz-urile de recepție a corespondenței nr.DS8005252665AS, iar pârâților Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa și Elena Bologa li-a fost comunicată public cererea cu valoare redusă prin intermediul ziarului ”Ziarul de Gardă” nr.38 (972) din 10 octombrie 2024, referință nu au depus,

a c o n s t a t a t

Poziția, argumentele și solicitările reclamantului expuse în cerere.

La 26 august 2024, asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, reprezentată de avocatul Victor Rusu, a înaintat cerere împotriva pârâților Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa privind încasarea împrumutului în mărime de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) lei, a dobânzii contractuale în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și a penalități în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de credit ***** din 23 mai 2022 și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 23 mai 2022, asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” a încheiat contractul de împrumut ***** cu pârâtul Mihail Bologa, prin care s-a obligat să-i transmită ultimului, cu titlu de împrumut suma de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei cu o dobândă anuală de 22 % (pct.2.1).

Conform pct.2.3 al contractului, pârâtul urma să achite suma împrumutului în rate anuale, tot odată, pârâtul urma să restituie trimestrial dobânzile aferente. În acest sens a fost întocmit și un grafic (pct.2.3 al contractului).

Pentru garantarea obligației pârâtului prevăzute de prezentul contract, au garantat personal fidejusorii Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa.

Pârâtul Mihail Bologa nu și-a onorat obligațiile privind restituirea ratelor împrumutului și a dobânzilor aferente conform graficului stabilit, din care motiv, prin intermediul Poștei Moldova, au fost somați toți pârâții, însă scrisorile au fost ignorate.

Potrivit pct.2.5 al contractului și art.10 lit. h) al Legii nr.139 din 21 iunie 2007 privind asociațiile de economii și împrumut, pentru sumele restante ale împrumutului, debitorul va plăti asociației penalități.

La momentul depunerii cererii, de către pârâți a fost achitată, în calitate de împrumut suma de 37 500 lei (150 000 lei (suma împrumutată) - 37 500 lei (suma achitata) = 112 500 lei (suma spre plată). Respectiv, reieșind din obligațiile contractuale, pârâți datorează reclamantului, în calitate de împrumut, suma de 112 500 lei.

La momentul depunerii cererii de către pârâți a fost achitată, în calitate de dobânzi aferente, suma de 46 864,52 lei (84 540,42 lei (dobânda aferentă imprumutului) - 46 864,52 lei (dobânda aferenta achitata) = 37 675,9 lei (suma spre plată). Respectiv, reieșind din obligațiile contractuale, pârâți datorează reclamantului, în calitate de dobânzi aferente, suma de 37 675,9 lei.

Astfel, pârâții nu și-au onorat obligația de restituire a banilor împrumutați, deși sunt obligați sa-și execute obligațiunile asumate prin contract. Toate tentativele de a restitui datoria nu s-au soldat cu succes, deoarece debitorul și fidejusorii se eschivează cu rea-voință de la onorarea obligațiilor sale și nu răspund la somații.

Reclamantul, prin cererea de chemare în judecată, solicită încasarea, în mod solidar, de la Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, a împrumutului în mărime de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) lei, a dobânzii contractuale în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și a penalități în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de credit ***** din 23 mai 2022 și a cheltuielilor de judecată.

Procedura.

În conformitate cu art.276^2 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Reieșind din prevederile art.276^3 alin.(1) și alin.(3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Judecătorul nu a solicitat prezentarea părților în ședință de judecată, problema fiind soluționată în procedură scrisă.

Totodată, judecătorul reține că, la 04 septembrie 2024 pârâtului Maxim Glavan i-a fost înmânată cererea cu valoare redusă cu înscrisurile anexate, fapt confirmat prin aviz-urile de recepție a corespondenței nr.DS8005252665AS, iar pârâților Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa și Elena Bologa li-a fost comunicată public cererea cu valoare redusă prin intermediul ziarului ”Ziarul de Gardă” nr.38 (972) din 10 octombrie 2024, referință nu au depus, dar ultimii nu s-au folosit de dreptul lor și nu au înaintat instanței judecătorești o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare.

Aplicând prevederilor art.276^3 alin.(1) și 276^4 alin.(2) Cod de procedură civilă, deoarece pârâții, după ce le-a fost comunicată cererea cu valoarea redusă, nu au depus referință, instanța a soluționat cererea în baza materialelor anexate la dosar, în procedură scrisă.

Aprecierile instanței.

Studiind cererea cu valoare redusă, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată și de a încasa sumele solicitate, în beneficiul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, de la pârâtul Mihail Bologa iar, pretențiile din acțiune privind încasarea datoriei, în mod solidar, de la pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate, din următoarele considerente.

Referitor la pretențiile reclamantului privind încasarea sumelor restante de la pârâtul Mihail Bologa, instanța reține următoarele.

Conform art.9 alin.(1) și alin.(2) lit. a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

Prin prisma art.10 și art.11 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi

execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Reieșind din prevederile art.15 alin.(1) și art.16 alin.(1) lit. e) și alin.(2) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: impunerea la executarea obligației în natură. Metodele de apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În conformitate art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Prin prisma art.6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Reieșind din prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate

Prin prisma art.122 Cod de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.1191 şi art.372 alin. (1).

Conform art.312 alin.(1) și (2) Cod civil, consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

În conformitate cu art.130 alin.(1) - (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au

pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Reieșind din prevederile art.239 și art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Soluționând cererea cu valoarea redusă, în procedură scrisă, în baza materialelor anexate la dosar, instanța a constatat că la data de 23 mai 2022, între asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, reprezentată de directorul executiv Nicolae Gordilă, și pârâtul Mihail Bologa, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut *****, potrivit căruia asociația de economii și împrumut ” Corlăteni”, a acordat pârâtului un împrumut în mărime de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei, pentru afaceri, cu scadența la data de 31 mai 2026, iar pârâtul s-a obligat să ramburseze împrumutul și să plătească dobânda, pentru utilizarea împrumutului, în mărime de 22% anual, conform graficului și anume (pct.2.3 din contract): împrumutul în mărime de 150 000 lei, dobânda în mărime de 84 540,42 lei, valoarea totală plătibilă fiind suma de 234 540,42 lei (f.d.17).

Instanța atestă că, asociația de economii și împrumut ” Corlăteni” şi-a onorat integral obligațiile contractuale de acordare a sumei de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr.240 din 23 mai 2022, iar pârâtul Mihail Bologa, prin semnătură a confirmat primirea mijloacelor bănești (f.d.22).

Conform pct.2.1 din contract, pentru utilizarea împrumutului, debitorul achită asociației dobândă în mărime de 22 % anual iar, în dependență de evoluția pieței financiare, rata dobânzii poate fi modificată în urma negocierii dintre părți, prin semnarea unui acord adițional la contract (f.d.17).

Reieșind din cererea de chemare în judecată (f.d.8 verso și f.d.9), pârâtul Mihail Bologa a achitat în beneficiul asociației de economii și împrumut ” Corlăteni”:

- suma de 37 500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei cu titlu de împrumut spre rambursare, înregistrând o restanță de 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei;
- suma de 46 864 (patruzeci și șase mii opt sute șaizeci și patru),52 lei, cu titlu de dobândă, înregistrând o restanță de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei.

Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Prin prisma art.775 alin.(1) și (2) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1).

Reieșind din prevederile art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Potrivit art.858 alin.(1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Prin prisma art.992 alin.(1) și (2) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Conform art.1242 alin.(1) – (3) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părţi sînt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.

Reieșind din prevederile art.1244 Cod civil, în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. Interdicţia prevăzută la alin.(1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanţare participativă, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege. Rata dobânzii prin care se încalcă dispoziţiile alin.(1) se reduce de drept până la rata maximă permisă conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă. În sensul prezentului articol, prin dobândă se înţelege atît sumele socotite în bani cu acest titlu, cît şi alte prestaţii, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preţ al utilizării împrumutului. Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobîndă din ziua în care a fost remisă împrumutatului. Se plăteşte dobândă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel. În cazul în care împrumutatul

nu plăteşte dobânda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobânzii aferente.

Reieșind din prevederile art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

La caz, instanța de judecată reține că, contractul de împrumut reprezintă un angajament (acord) conform căruia creditorul se obligă să pună la dispoziția unei persoane fizice sau juridice o sumă de bani (împrumutul) pe o perioada de timp convenită, în schimbul dreptului la rambursarea sumei plătite precum și la plata unei dobânzii sau a altor cheltuieli legate de aceasta sumă sau orice prelungire a scadenței unei datorii. Contractul de împrumut este un contract consensual, fiind valabil încheiat la momentul realizării acordului de voinţă asupra tuturor condiţiilor esenţiale. Împrumut este un contract sinalagmatic, dând naştere la obligaţii reciproce pentru ambele părţi.

În sensul dat, instanța constată că la semnarea contractului nominalizat, debitorul a făcut cunoştinţă cu condiţiile contractului, graficul rambursării şi mărimea ratelor lunare ce urmau a fi achitate. În acest sens, instanța relatează că între părţi s-a stabilit un raport juridic în baza unui contract sinalagmatic în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel, încât obligaţia fiecăreia să fie corelativă obligaţiei celeilalte părţi, iar în situația în care debitorul nu a achitat în termen împrumut, în baza contractului de împrumut, reclamantul este în drept de a solicita rambursarea întregului împrumut şi a dobânzii aferente în baza condițiilor stipulate în contract.

Reieșind din cererea de chemare în judecată, pârâtul Mihail Bologa a înregistrat la data înaintării acțiunii, o restanță de 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei la împrumut și o restanță de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei la dobândă.

Astfel, din materialele dosarului, cert rezultă că pârâtul Mihail Bologa, în calitate de debitor, nu și-au onorat obligațiile contractuale privind achitarea în timp util a împrumutului, încălcând prevederile contractului de împrumut ***** din 23 mai 2022.

La 30 aprilie 2024, asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” a expediat în adresa pârâtului Mihail Bologa pretenție privind restituirea datoriilor acumulate, prin care ultimul au fost somat despre datoria acumulată și necesitatea achitării plăților restante în termen de 10 (zece) zile de la recepționarea pretenției (f.d.23), pretenția expediată pârâtului Mihail Bologa fiind remisă în adresa asociației de economii și împrumut ”Corlăteni” cu mențiunea ”nereclamată” (f.d.25 verso).

Conform art.1248 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) și (4).

Prin prisma art.864 alin.(1), (2) și (4) Cod civil, chiar dacă, în favoarea debitorului, este stabilit un anumit termen de executare, creditorul poate pretinde executarea imediată a obligaţiei în cazul în care debitorul se află în incapacitate de plată sau a redus garanţiile convenite anterior, sau în genere nu le-a putut prezenta, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege. În cazul în care obligația pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadență dacă: a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin. (1); b) o rată rămâne neplătită, total sau parțial, mai mult de 45 de zile de la scadența acesteia; c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadență; d) sânt întrunite condițiile care îl îndreptățesc pe creditor să recurgă la rezoluțiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligația pecuniară.

Reieșind din circumstanțele de fapt și normele de drept reținute supra, instanța ajunge la concluzia că între părțile litigiului, s-a stabilit un raport juridic în baza contractului de împrumut ***** din 23 mai 2022, în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Din materialele cauzei se confirmă transmiterea de către reclamant în beneficiul pârâtului Mihail Bologa a sumei împrumutului în mărime de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei (f.d.22). Astfel, asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” și-a îndeplinit obligațiile asumate față de debitorul Mihail Bologa, potrivit contractului.

Pârâtul Mihail Bologa, fiind obligat să restituie integral suma împrumutului și a dobânzii aferente, și-a executat parțial obligațiile asumate față de creditor conform prevederile contractului de împrumut și a achitat suma de suma de 37 500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei cu titlu de împrumut spre rambursare, înregistrând o restanță de 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei și suma de 46 864 (patruzeci și șase mii opt sute șaizeci și patru),52 lei, cu titlu de dobândă, înregistrând o restanță de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei.

Conform pct.2.5 al contractului, pentru sumele restante ale împrumutului, debitorul va plăti asociației penalitate de întârziere în mărime de 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere, penalitatea de întârziere se calculează la soldul restant al împrumutului, începând cu data care urmează după data scadenței împrumutului sau a tranșei respective și până la rambursarea integrală a împrumutului restant (f.d.17).

Conform 947 art.(1) – (3) și (6) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma

unei dobânzi de întârziere. Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

Reieșind din prevederile art.943 alin.(1) Cod civil, dobânda, dobânda de întârziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligaţiei pecuniare (capitalului).

În speță, judecătorul remarcă că reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, prin contractul de împrumut *****, a prevăzut o penalitate de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere.

Instanța de judecată reține că Legea nr.139 din 21 iunie 2007 privind asociaţiilor de economii şi împrumut (în continuare Legea nr.139), a fost modificată prin art. I din Legea nr.93 din 07 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare 29 mai 2022 (în continuare Legea nr.93), art.10 fiind completat cu literele h) şi i) cu următorul cuprins: h) să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de împrumut depăşesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenţionează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociaţiei de economii şi împrumut pentru necesităţi nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională; i) să stabilească costul total al împrumutului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv pentru membrul debitor persoană fizică care intenţionează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociaţiei de economii şi împrumut pentru necesităţi nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională, împrumut care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a împrumutului respectiv.

Reieșind din art. V din Legea nr.93, prevederile art. I punctul 3, (...) care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar.

Respectiv, în speță, este aplicabil art. V din Legea nr.93, având în vedere că modificările operate la Legea nr.139 (...) care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a

prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar.

Prin prisma dispozițiilor de drept invocate supra, în raport cu clauzele contractului de împrumut, judecătorul constată că mărimea penalității solicitate de către reclamant este calculată conform prevederilor Legea nr.139 din 21 iunie 2007 privind asociaţiilor de economii şi împrumut, cu modificările operate prin Legea nr.93.

Pârâtului Mihail Bologa, i-a fost comunicată cererea cu valoare redusă, dar ultimul nu a prezentat instanței dovezi care ar combate circumstanțele invocate de reclamant și ar confirma faptul lipsei datoriei.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele și probele reținute, având în vedere că pârâtul Mihail Bologan a înregistrat restanţe la restituirea împrumutului contractat, instanţa de judecată consideră că faptul dat, acordă reclamantului asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” dreptul de a solicita încasarea de la Mihail Bologa, a împrumutului restant în mărime de 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei, a dobânzii contractuale în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și a penalității de întârziere în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de împrumut ***** din 23 mai 2022, or, pârâtul Mihail Bologa, la scadență nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate.

Referitor la pretențiile reclamantului privind încasarea sumelor restante, în mod solidar, și de la pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, instanța reține următoarele.

Conform art.1628 alin.(1) și (2) Cod civil, garanţiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. Fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.

Reieșind din prevederile art.1633 alin.(1) Cod civil, garanţia personală poate fi asumată de către garant prin contract încheiat cu creditorul (contract de fidejusiune sau, după caz, contract de garanţie personală autonomă).

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul solicită încasarea sumelor restante, în mod solidar, atât de la pârâtul Mihail Bologa, în temeiul contractului de împrumut ***** din 23 mai 2022, cât și de la copârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, în temeiul aceluiași contractul de împrumut ***** din 23 mai 2022.

La caz, instanța reține că fidejusiunea este o garanție personală și constă în angajamentul pe care și-l ia o persoană (fidejusor) față de creditor, de a executa obligația debitorului principal în cazul în care acela nu a va executa.

Contractul de fidejusiune este un contract bilateral și se încheie între creditorul obligației principale și fidejusor.

Totodată, instanța reține că contractul de fidejusiune este un contract consensual, adică va produce efecte după ce părțile au ajuns la un acord de voință, în forma cerută de lege, asupra clauzelor esențiale ale contractului. Aici instanța reține că important este faptul, ca în contractul de fidejusiune să fie stabilite cu certitudine obligațiile fidejusorului și creanța debitorului.

Prin prisma art.1634 alin.(1) Cod civil, contractul sau actul juridic unilateral prin care se asumă o garanţie personală trebuie să fie încheiat în scris, sub sancţiunea nulităţii.

În speță, reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” solicită încasarea sumelor restante, în mod solidar, de la copârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, în temeiul contractul de împrumut ***** din 23 mai 2022, fără a avea cu aceștia încheiat un contract de fidejusiune, în scris, în care să fie stabilite cu certitudine drepturile și obligațiile lor în calitate de fidejusori, conform prevederilor art.1634 Cod civil.

Or, la caz, doar în pct.3.1 din contractul de împrumut ***** din 23 mai 2022 se regăsește clauza contractuală potrivit căreia respectarea de către debitor a obligațiilor conform prezentului contract este de asemenea asigurată prin constituirea în folosul asociației a fidejusiunii de către Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa.

Totodată, instanța reține că la data de 20 mai 2022, cu trei zile înainte de semnarea contractului de împrumut dintre asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” și pârâtul Mihail Bologa, pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa au semnat o declarație precontractuală a fidejusorului, potrivit căreia, fidejusorul declară că a fost informat despre conținutul și sensul tuturor prevederilor contractului de credit și contractului de fidejusiune, totodată indicând că este de acord să semneze contractul de fidejusiune întru garantarea executării obligațiilor asumate de către debitor (f.d.18-21), eveniment juridic care nu s-a produs la caz, or, reclamantul nu a prezentat instanței careva contracte de fidejusiune încheiate cu pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa.

Or, conform art.9 alin.(2) lit. a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice iar, reieșind din prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Totodată, prin prisma art. 992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Reieșind din prevederile art.1027 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.

În speță, având în vedere că între asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” și copârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa nu a fost încheiat un contract de fidejusiune, deși reieșind din declarația precontractuală, urmă să fie încheiat, instanța de judecată pune la îndoială faptul că copârâților le-au fost explicate efectele neexecutării obligațiilor asumate de către debitor și care sunt obligațiile corelative ale acestora.

Mai mult decât atât instanța reține că, chiar dacă s-ar admite, în principiu că la caz este vorba de un contract mixt de împrumut și de fidejusiune, reieșind din contractul de împrumut ***** din 23 mai 2022, acesta i-a fost înmânat doar debitorului – pârâtului Mihail Bologa, fără a se face dovada că măcar contractul de împrumut a fost adus la cunoștință și înmânat contra semnătură copârâților Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa or, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, în virtutea raportului obligaţional.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge pretențiile din acțiune privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în mod solidar, de la pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa.

Cheltuielile de judecată.

Prin cererea de chemare în judecată reclamantul solicită și compensarea cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Reieșind din prevederile art.83 alin.(1) Cod de procedură civilă, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Prin prisma art.90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” a solicitat compensarea cheltuielile de judecată compuse din:

- cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei,

- cheltuielile pentru înștiințarea publică a pârâtului Mihail Bologa în mărime de 150 (o sută cincizeci) lei,

- taxa de stat în mărime de 5 278 (cinci mii două sute șaptezeci și opt),42 lei și taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, achitate de reclamant la înaintarea acțiunii.

Conform notei de plată seria 00 nr.4551 6887 0983 din 26 august 2024, se confirmă faptul că la înaintarea cererii de chemare în judecată reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” a achitat suma de 5 278 (cinci mii două sute șaptezeci și opt),42 lei, cu titlu de taxă de stat (f.d.5) și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru (f.d.7).

Prin prisma art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța va încasa din contul pârâtului în beneficiul reclamantului asociația de economii și împrumut ”Corlăteni” cheltuielile de judecată în mărime de 5 278 (cinci mii două sute șaptezeci și opt),42 lei, cu titlu de taxă de stat și în mărime de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitată de reclamant la înaintarea acțiunii.

În conformitate cu art.90 lit. f) Cod civil, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de căutare a pârâtului.

În speță, reclamantul a suportat cheltuielile pentru înștiințarea publică a pârâtului Mihail Bologa în mărime de 150 (o sută cincizeci) lei, confirmate prin factura fiscală EAS000200327 din 15 octombrie 2024 (f.d.54), pe care instanța de judecată le va încasa din contul pârâtului Mihail Bologan în beneficiul reclamantului.

Soluționând cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanța reține următoarele:

Pornind de la normele legislației naționale şi practica Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente, angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente:

a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată);

b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi alte cazuri stabilite de legislaţie;

c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client cât și de

circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat sau reprezentant cu clientul, inclusiv și alți factori la discreţia instanţei.

În condiţiile art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În condiţiile normelor citate, urmează a fi admisă cerinţa reclamantului privind încasarea cheltuielilor pentru asistenţa juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, pornind de la normele legislaţiei naţionale şi practica Curții Europene a Drepturilor Omului, conform cărora cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente, angajate şi rezonabile ca mărime.

În susţinerea opiniei enunţate, instanţa judecătorească invocă şi hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului din 01 februarie 2005 în cazul Ziliberberg contra Moldovei, unde Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că pentru ca costurile şi cheltuielile să fie incluse în suma acordată urmează să se stabilească dacă costurile şi cheltuielile au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime (cauza Nilsen and Johnsen v. Norway [GC], nr. 23118/93, § 62, ECHR 1999-VIII). În această privinţă, se pun la bază elemente precum numărul de ore lucrate de avocat şi tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru (cauza Amihalachioaie v. Moldova, nr. 60115/00, § 47, ECHR 2004).

Respectiv, ținând cont de complexitatea pricinii, de numărul de acte procesuale întocmite de avocatul reclamantului, de complexitatea problemei juridice ridicate în speţă, instanţa de judecată consideră drept reale, necesare şi rezonabile la caz cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, acestea fiind confirmate prin factura fiscală seria EAP nr.000948814 din 11 iulie 2024 și ordinul de plată nr.121 din 15 iulie 2024 (f.d.9), la materialele cauzei civile fiind anexat și raportul acțiunilor executate de avocat pe marginea acțiunii civile (f.d.28).

Conform art.1634 Cod civil, în conformitate cu art.82-84, 94, 96, 236 - 241, 276^2 - 276^4 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial cererea cu valoare redusă înaintată de reclamantul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, reprezentată de avocatul Victor Rusu, împotriva pârâților Mihail Bologa, Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa privind încasarea împrumutului în mărime de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) lei, a dobânzii contractuale în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și a penalități în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de credit ***** din 23 mai 2022 și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Mihail Bologa, născut la *****, număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în **********, în beneficiul asociația de economii și împrumut ”Corlăteni”, cu sediul în **********, număr de identificare de stat și cod fiscal 1004602000904, suma împrumutului în mărime de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) lei, dobânda contractuală în mărime de 37 675 (treizeci și șapte mii șase sute șaptezeci și cinci),90 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 7 440 (șapte mii patru sute patruzeci) lei, în baza contractului de credit ***** din 23 mai 2022, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, cheltuielile pentru înștiințarea publică a pârâtului Mihail Bologa în mărime de 150 (o sută cincizeci) lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 5 278 (cinci mii două sute șaptezeci și opt),42 lei și taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, achitată de reclamant la înaintarea acțiunii.

În rest, pretențiile din acțiune privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în mod solidar, de la pârâții Gheorghe Bologa, Raisa Bologa, Maxim Glavan și Elena Bologa, se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, în termen de 30 (treizeci) zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Judecător /semnătura/ Maria ADOMNIȚA

Copia corespunde originalului Maria ADOMNIȚA